

S. Reljković u svome *Kućniku* godine 1796. te se citiraju ti stihovi.

Da su narodni nazivi pregnantniji ili, kako to veli prof. Ivšić, da u sebi sadrže jedrinu i puninu riječi, prema šturom i jalovom adekvatu latinskoga naziva,⁴ to ne tre-

⁴ Prof. Ivšić upravo veli u časopisu »Hrvatski jezik«, 1938/1939, na str. 14: »No svatko zna, da i sve riječi nisu jednake, i tko osjeća razliku između pojedinih riječi, taj neće ni jednom češkomu ili poljskomu pripovjedaču, koji opisuje mutna i hladna jutra i gola ili na pola gola drveta u mjesecu novembru, preporučiti, da u svome opisu mjesto svoga narodnoga naziva *listopad* za mjesec, u koji pada taj njihov opis, uzme ime »novembar«, da ne bi možda koji nevješti hrvatski prevodilac njihov opis iz mjeseca novembra prenio u mjesec oktobar... Tko osjeća pregnaciju ili, da naši kažem, jedrinu i puninu riječi, taj neće u takim ili sličnim prilikama za koju takvu riječ upotrebiti šturu ili jalovu, kakva bi u takim opisima bila riječ oktobar ili novembar mjesto naše jedrice, slovjenške slikovite složenice listopad.«

ba posebno dokazivati, iako će određenu osjećajnu obojenost sadržavati i nazivi mjeseci prema latinskom izvorniku za one koji samo njih upotrebljavaju.

Ali, završimo našu temu o nepotrebnosti upotrebi naziva mjeseci po njihovim rednim brojevima u godini. Vidimo da taj novi način nije potreban, a umjesto toga treba ostati ili pri našim narodnim nazivima (što je najbolje) ili onima prema latinskom nazivlju. A upotreba rednoga broja uz mjesec neka ostane, kao i dosad, rezervirana za slučajeve kao što su: ona je u *trećem mjesecu* trudnoće; sin mu je već u *jedanaestom mjesecu* (života) prohodao, i sl.

U razgovornom jeziku ostat će vjerojatno i ovaj novi način za označivanje mjeseci, ali onaj tko ima osjećaj i smisao za prava književnog jezika i posebno književnog izraza neće nepotrebno siromašiti svoj izražaj ako može izabrati određenije i ljepše.

Zlatko Vincec

VIJESTI

IX. MEĐUNARODNI SLAVISTIČKI KONGRES

Kijev, rujna 1983.

Zaključci sjednice MSK i tematika Kongresa

Od 15. do 20. listopada ove godine održana je 20. sjednica Međunarodnog slavističkog komiteta u Budimpešti i Višegradu (Mađarska), na kojoj je saslušan i prihvaćen izvještaj tajništva VIII. međunarodnog slavističkog kongresa u Zagrebu i sastavljen program tematike za idući, IX. međunarodni slavistički kongres, koji će se u prvoj polovici rujna 1983. godine održati u Kijevu.

U raspravi o izvještaju sa Zagrebačkog kongresa sudionici ovoga zasjedanja istakli su golem trud koji su organizatori uložili da

se ostvari vrlo bogat program Kongresa. Gotovo tisuću pročitanih referata učinili su ovaj Kongres najvećim u povijesti slavistike. Vrlo živa i plodna razmjena mišljenja o slavističkoj problematici 20. stoljeća, uspješan rad petnaestak komisija, golema izdavačka aktivnost, vrlo uspjele izložbe slavističkih publikacija, velik broj pratećih priredaba koje su pratile Kongres u Zagrebu i Ljubljani pridonijeli su da rezultati Kongresa dosta ostave snažan trag u slavistici. S toga gledišta Plenum Međunarodnog slavističkog komiteta odao je puno priznanje i zahvalnost domaćinima Kongresa i gradu domaćinu.

Međunarodni slavistički komitet usvojio je zatim personalne promjene. Predsjednik

idućeg slavističkog kongresa poznati je sovjetski učenjak M. P. Aleksejev. Potpredsjednici MSK su: P. T. Tronjko (Ukrajina), D. Worth (SAD), S. Wollman (ČSSR), S. Gracioti (Italija), V. Georgijev (Bugarska), W. Hensel (Poljska), J. Hamm (Austrija) i B. Kreft (Jugoslavija). Jugoslavenski predstavnici u MSK jesu: akad. I. Frangeš, akad. B. Koneski i prof. Radmila Marinković.

Na zasjedanju je istaknuto da su komisije Međunarodnog slavističkog komiteta radile kontinuirano u proteklom razdoblju, osobito komisije za slavenski dijalektološki atlas, za slavensku onomastiku i za povijest slavistike. Osnovane su još dvije komisije i izabrani njihovi predsjednici. To su Međunarodna komisija za slavensku frazeologiju (J. Matešić) i Međunarodna komisija za slavensku sociolingvistiku (W. Lubaš). Pri MSK djeluje danas 17 međunarodnih slavističkih komisija. Valja istaći da su u tim komisijama jugoslavenski i specijalno hrvatski slavisti slabo zastupljeni, pa će Jugoslavenski slavistički komitet na svojim idućim sastancima morati razmotriti taj problem i podnijeti MSK prijedloge o popunjavanju tih komisija svojim članovima, koji će djelotvorno sudjelovati na raznim međunarodnim slavističkim projektima, kojima se have te komisije.

Na 20. plenarnoj sjednici MSK u Višegradu bila je izabrana radna komisija u sastavu: A. N. Robinson (SSSR), S. Wollman (ČSSR), D. Worth (SAD), G. Jacobsson (Švedska), M. Szymczak (Poljska) i P. Šimunović (Jugoslavija), koja je razmatrala prijedloge pojedinih nacionalnih slavističkih komiteta u vezi s organizacijom i tematikom IX. međunarodnog slavističkog kongresa u Kijevu 1983. godine.

Nakon rasprave o izvještaju te komisije doneseni su ovi važni zaključci:

1. Kongres u Kijevu radit će sedam dana (dvije plenarne sjednice po pola dana, rad komisija pola dana, izlet jedan dan, a četiri i pol dana Kongres će raditi u sekcijama).

2. Sekcije Kongresa su: 1. Jezikoslovlje, 2. Znanost o književnosti, 3. Književno-jezična problematika, 4. Folkloristika i 5. Povijesna problematika.

3. Sva se izlaganja smatraju referatima. Za izlaganje referata određeno je vrijeme od 15 minuta, a za diskusije o referatima 5 minuta.

4. Na Kongresu u Kijevu bit će pročitano najviše 600 referata.

5. Svi referati dužni su sadržavati *poredbenu slavensku problematiku*. Referati koji ne budu imali poredbeni karakter, neće se uvrstiti u program Kongresa.

6. Nacionalni slavistički komiteti dužni su tiskati sve referate i poslati ih ostalim nacionalnim slavističkim komitetima najkasnije šest mjeseci prije početka Kongresa. Referati koji ne budu prethodno objavljeni neće se uvrstiti u program Kongresa.

7. Jezici Kongresa su svi slavenski jezici, a od neslavenskih jezika: engleski, njemački i francuski.

8. Organizatori Kongresa objavit će knjigu sažetaka svih prihvaćenih referata i razaslati je nacionalnim slavističkim komitetima koji će je dati svojim sudionicima Kongresa dva mjeseca prije početka Kongresa.

9. Sažetak referata mora biti napisan, po volji referenta, na ruskom, ukrajinskom ili bjeloruskom, odnosno na jednom od jezika: engleskom, njemačkom i francuskom. Ako se referat tiska na jednom od slavenskih jezika (osim ruskog), sažetak valja pisati na jednom od neslavenskih jezika (engleskom, njemačkom, francuskom) ili na ruskom. Ako se referat objavljuje na neslavenskom jeziku, sažetak valja pisati na ruskom, bjeloruskom ili ukrajinskom jeziku.

10. Tekst sažetka ne smije biti duži od jedne kartice (30 redaka), a referenti su dužni poslati sažetak u dva primjerka svojemu slavističkom komitetu *do kraja srpnja 1981. godine*.

11. Naslove referata sudionici IX. međunarodnog slavističkog kongresa dostavit će svojim slavističkim komitetima *do 15. svibnja 1980. godine*. Naslov prijavljenog referata mora biti *napisan* na jeziku na kojem će referat biti *pročit*an. Uz naslov referata valja označiti sekciju i unutar sekcije tematiku u koju referent želi da referat bude uvršten.

Tematika IX. međunarodnog slavističkog kongresa po sekcijama

I. Jezik

1. Praslavenski jezik u krugu drugih jezika.
2. Jezične prilike u Kijevsjoj Rusiji i odnos pisanog jezika s drugim jezicima.
3. Genetsko, tipološko i arealno proučavanje slavenskih jezika.
4. Kontrastivno proučavanje fonologije, gramatike i leksika suvremenih slavenskih jezika međusobno i u vezi s neslavenskim jezicima.
5. Razvitak suvremenih istočnoslavenskih književnih jezika.

II. Književnost

1. Književnost Kijevske Rusije u općeslavenskom i svjetskom kontekstu.
2. Smjena smjerova u slavenskim književnostima kao povijesni i teoretski problem.
3. I. S. Turgenjev i svjetska kultura.
4. Klasično naslijeđe i razvitak socijalističkog realizma u slavenskim zemljama.
5. Suvremeno stanje i perspektive poredbenog proučavanja slavenskih književnosti.

III. Književno-jezična problematika

1. Pitanja semantičke i formalne strukture umjetnosti riječi u Slavenu.
2. Teorija književnog prijevoda. Književni prijevodi unutar slavenskih jezika. Prijevodi s neslavenskih jezika na slavenske i sa slavenskih na neslavenske jezike.
3. Tekstološki problemi slavenskih jezičnih i književnih spomenika.
4. Novi istraživački pokušaji u proučavanju slavenskih književnosti (semiotika, teorija komunikacije, analiza tekstova, sustavna, kvantitativna, algebarska analiza i sl.).
5. Sociolingvistički pristup u vrednovanju književnih djela.

IV. Folkloristika

1. Folklor Kijevske Rusije i folklor drugih naroda u srednjem vijeku.

2. Problemi poetike slavenskog folkloru.
3. Folklor slavenskih naroda u razdoblju oslobodilačkog rata protiv fašizma.
4. Folklor u sustavu suvremene umjetnosti.
5. Načela izdavanja kodeksa, zbornika, rječnika i kataloga folkloru slavenskih naroda.

V. Povijesna problematika

1. Etnogeneza Slavena u svjetlu arheoloških, povijesnih, jezičnih i etnografskih podataka.
2. Kijevska Rusija i njezine međunarodne veze.
3. Društvena misao slavenskih naroda u periodu prosvjetiteljstva i nacionalnih preporoda; problemi povijesti slavistike.
4. Socijalni i kulturni razvitak slavenskih naroda poslije 1945. godine.
5. Povijesni spomenici i spomenici materijalne kulture slavenskih naroda (problemi proučavanja, čuvanja i iskorištavanja).

Tema plenarne sjednice: Kijev i njegov udio u razvitku slavenskih naroda i svjetske kulture.

Interdisciplinarni teme:

1. Etnogeneza Slavena.
2. Juraj Križanić u kontekstu svojega vremena.
3. Predmet, metode i perspektive suvremene slavistike.

Na temelju prijavljenih tema organizatori Kongresa će organizirati diskusije za okruglim stolom.

Preporučljivo bi bilo da udio naših slavista na idućem Kongresu u Kijevu bude znatan. Rokovi prijave referata (15. V. 1980), predaja sažetaka (30. VII. 1981), komponiranje zbornika referata za tisak (1982) potiče nas već sada da se u okviru navedene tematike po sekcijama pripremamo, kako bismo svoju slavistiku dostojno zastupali na ovom najvećem i najmeritornijem znanstvenom skupu struke kojom se bavimo.

Petar Šimunović